

બિરસા મુંડા ટ્રાયબલ યુનિવર્સિટી Birsa Munda Tribal University

રાજપિપલા, જિ. નર્મદા Rajpipla, Dist. Narmda

Established by Tribal Development Department, Govt. of Gujarat

School of Arts

B.A. (Economics) Programme

Subject Code & Name: BA05MIECO3 & Economics of Co- Operation
(સહકારનું અર્થશાસ્ત્ર)

Teaching and Evaluation Scheme:

Teaching Scheme				Examination Scheme			
Credits				Component Weightage			
				CCE		SEE	
L	T	P	Total	TH	PWE	TH	PWE
4	-	-	4	50	-	50	-

Programme Name	B.A.
Semester	V
Course Code	BA05MIECO3
Course Title	Economics of Co- Operation (સહકારનું અર્થશાસ્ત્ર)
Course Content Type (Th./Pr.)	Theory
Course Credit	4
Sessions+ Lab. Per Week	4 Sessions+ N.A.
Total Teaching/Lab. Hours	60 Hours
* 2 Laboratory = 1 Session	

Learning Objectives

- સહકારનો અર્થ, તેની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને મુખ્ય લક્ષણોની સમજૂતી વિકસાવવી.
- સહકારના મુખ્ય તેમજ અન્ય મહત્વપૂર્ણ સિદ્ધાંતોનું વિસ્તૃત જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું.
- ઈંગ્લેન્ડ, સ્વીડન, ઇઝરાયલ અને ભારતમાં સહકારી ચળવળ અને તેની પ્રવૃત્તિઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ કરવો.
- સહકારી ક્ષેત્રમાં નાણાંપ્રબંધ, તેમજ રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા અને સહકારી નાણાકીય વ્યવસ્થાનો અભ્યાસ કરવો.

Prerequisites (if any)

N/A

बिरसा मुंडा ट्रायबल युनिवर्सिटी Birsa Munda Tribal University

राजपिपला, जि० नर्मदा Rajpipla, Dist. Narmda

Established by Tribal Development Department, Govt. of Gujarat

School of Arts B.A. (Economics) Programme

Learning Outcomes

આ વિષયના અભ્યાસબાદ વિદ્યાર્થીઓ:

1. સહકારનો અર્થ અને લક્ષણોને સ્પષ્ટ રીતે સમજી શકે.
2. સહકારના મુખ્ય અને અન્ય સિદ્ધાંતોને ઓળખી અને તેની વ્યાખ્યા આપી શકે.
3. ઈંગ્લેન્ડ, સ્વીડન, ઇઝરાયલ અને ભારતની સહકારી ચળવળનું તુલનાત્મક વિશ્લેષણ કરી શકે.
4. સહકારી ક્ષેત્રમાં નાણાપ્રબંધની પ્રક્રિયાઓ સમજાવી શકે.
5. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાની ભૂમિકા અને સહકારી નાણાપ્રબંધ સાથેનો તેનો સંબંધ સમજાવી શકે.

Detailed Contents

UNIT	TOPIC/SUB-TOPIC	TEACHING HOURS
I	સહકારનો પરિચય ❖ સહકારનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ ❖ સહકારની ઉત્ક્રાંતિ ❖ સહકારની લાક્ષણિકતાઓ ❖ સહકારના મુખ્ય સિદ્ધાંત અને અન્ય સિદ્ધાંત (સમાનતા, સ્વાશ્રય, કરકસર, સેવા, પ્રસિદ્ધિ વગેરે) ❖ સહકારના ફાયદા અને ગેરફાયદા	15
II	સહકારી ચળવળ ❖ ઈંગ્લેન્ડમાં સહકારી પ્રવૃત્તિ ❖ ડેન્માર્ક અને સ્વિડનમાં (ડેરી ક્ષેત્રે) સહકારી પ્રવૃત્તિ ❖ ઇઝરાયલમાં સહકારી પ્રવૃત્તિ ❖ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિ	15

બિરસા મુંડા ટ્રાયબલ યુનિવર્સિટી

Birsa Munda Tribal University

રાજપિપલા, જિ. નર્મદા Rajpipla, Dist. Narmda

Established by Tribal Development Department, Govt. of Gujarat

School of Arts

B.A. (Economics) Programme

III	સહકારી ક્ષેત્રે નાણાંપ્રબંધ ❖ ટુકાગાળા અને મધ્યમ ગાળાના ધિરાણ માટે ❖ પ્રાથમિક સહકારી ધિરાણ સહકારી મંડળીઓ ❖ જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેન્કો ❖ રાજ્ય સહકારી બેન્કો	15
IV	રિઝર્વ બેન્ક અને સહકારી નાણાંપ્રબંધ ❖ ટુકાગાળાનું અને લાંબાગાળાનું ધિરાણ માળખું ❖ પ્રાથમિક જમીન વિકાસ બેન્ક ❖ રાજ્ય જમીન વિકાસ બેંક	15

Text Book(s)

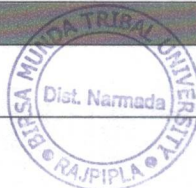
1. ડૉ. બી. ડી. પરમાર, 'સહકાર', સી. જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ.
2. ડૉ. બી. ડી. પરમાર, 'સહકારનું અર્થશાસ્ત્ર', સી. જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ.
3. 3. પ્રિ. આર. વી શાસ્ત્રી, 'સહકાર સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર', પ્રોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

Reference Books

1. Bailey, J. (1955). *The British co-operative movement*. Routledge.
2. Digby, M. (2021). *The world co-operative movement*. Hassell Street Press.
3. Elliott, M., & Boland, M. (Eds.). (2018). *Handbook of research on cooperatives and mutuals*. Edward Elgar Publishing.
4. Jang, J. (2023). *Strategic management of cooperatives: An organizational economics approach*. Springer.
5. Kapde, M. V. (1974). *Economics of marketing cooperatives in India*. Prakashan Publishers.
6. Mulani, J. (2016). *Sampratma sahkari pravrutti*. Sanskar Sahitya Mandir.
7. National Cooperative Union of India. (n.d.). *Publications and reports*.
8. Prychitko, D. L., & Vanek, J. (Eds.). (1996). *Producer cooperatives and labor-managed systems*. Edward Elgar Publishing.

Web Resources

<https://ncui.coop>
<https://ica.coop>

बिरसा मुंडा ट्रायबल युनिवर्सिटी Birsā Munda Tribal University

राजपिपला, जि० नर्मदा Rajpipla, Dist. Narmda

Established by Tribal Development Department, Govt. of Gujarat

School of Arts B.A. (Economics) Programme

<https://coops4dev.coop>

<https://www.cooperation.gov.in>

Practical(s) (if any)

N/A

L:: Lecture, **T::** Tutorial , **P::**Practical

CCE:: Continuous and Comprehensive Evaluation

(CCE Theory includes Mid Semester Examination, Assignment, MCQ quizzes, Seminar, Reflective notes, class participation, case analysis and presentation, slip tests (announced/surprised), attendance etc. or any combination of these)

PWE:: Practical Work Examination

(PWE includes Laboratory practical work, project work, viva simulation exercise work etc.)

SEE:: Semester End Evaluation

